

Evaluering av pilotprosjekt i emnet JUS5040 Moot Court

MARIA ASTRUP HJORT

Innhold

1	Overordnet om pilotprosjektet	2
1.1	Bakgrunn	2
1.2	Om JUS5040 Moot Court	2
1.3	Målsetninger for pilotprosjektet	3
1.4	Pilotprosjektets rammer	4
2	Undervisning	4
3	Vurderingsform	5
4	Valg av konkurranser	6
5	Struktur av staben	7
5.1	Overordnet om struktur	7
5.2	Faglærere	8
5.3	Veiledere	8
6	Ressursbruk og ekstern finansiering	9
7	Arbeidsbelastning og uttelling	9
7.1	Arbeidsbelastning	9
7.2	Ønske om uttelling	11
8	Avslutning	12
9	Vedlegg	13
9.1	Vedlegg 1. Undervisningsopplegg for pilotprosjektet	13
9.2	Vedlegg 2. Uttalelse fra Vis Moot-laget	17
9.3	Vedlegg 3. Samlet evaluering fra studentene i pilotprosjektet	19

1 Overordnet om pilotprosjektet

1.1 Bakgrunn

Det juridiske fakultetets senter for erfaringsbasert juridisk læring, CELL, har satsing på praksis og ferdigheter som én av sine fem pilarer. Ett av prosjektene i denne pilaren er satsing på prosedyre, i form av erfaringsbasert læring gjennom muntlig aktivitet. Å argumentere skriftlig og muntlig gjennom prosedyreøvelser er en effektiv læringsform, og som en del av prosedyresatsingen, er det et ønske å revitalisere valgfaget JUS5040 Moot Court. Emnet utgjør spydspissen i satsingen på muntlige ferdigheter.

Arbeidet med pilotprosjektet startet opp våren 2022 og arbeidsgruppen har bestått av Jørgen Skjold (førsteamanuensis II ved IOR og rådgiver i Rettsavdelingen/Utenriksdepartementet) og Johann Ruben Leiss (førsteamanuensis II ved IFP og førsteamanuensis ved Høgskolen Innlandet), Melissa Sabamali (studentprosjektleder), Thea Dahlborg (pedagogisk ansvarlig i første del av arbeidet), Karoline Stensvik (administrativ ressurs) og Maria Astrup Hjort (faglig leder).

Pilotprosjektet avsluttes vårsemesteret 2023, og etter planen settes emnet i ordinær drift høsten 2023. Fordi det må avklares på PMRs siste møte før sommeren hvilken uttelling emnet skal gis, er tidspunktet for denne evalueringen kraftig fremskyndet. Det gjør at to av konkurransene ikke er ferdige med sine prosedyreøvelser. Noen studenter fra disse to lagene har svart på de delene av evalueringsskjemaet de har kunnet svare på, andre har ikke hatt anledning til å svare. Jeg tenker likevel at de svarene vi har fått inn, tegner et ganske tydelig bilde av erfaringene med å delta i en internasjonal prosedyrekonkurranse og rammene pilotprosjektet har lagt rundt deltakelsen. Svarene er også balansert, på den måten at det både er vist til positive erfaringer og forbedringspunkter. Studentenes tilbakemeldinger er samlet i vedlegg 1. Én student har også på vegne av ett av lagene gitt en egen vurdering av tidsbruken og utfordringer de har støtt på underveis med hensyn til størrelsen på emnet. Dette finnes i vedlegg 2. I tillegg til innhentede vurderinger fra studentene, har også arbeidsgruppen for pilotprosjektet gjort seg egne erfaringer om undervisningsopplegg, evalueringsform og struktur som bidrar inn i helhetsbildet.

1.2 Om JUS5040 Moot Court

Emnet JUS5040 Moot Court ble vedtatt opprettet på PMR-møte 7. mars 2017. Da hadde spørsmålet om hvordan fakultetet skulle forholde seg til prosedyrekonkurranser versert i flere år. Spørsmålet var oppe som diskusjonssak på møte 10. november 2015, og 9. mars 2016 nedsatte dekanen en arbeidsgruppe, i det videre omtalt som «2016-arbeidsgruppen», som skulle «vurdere om prosedyrekonkurranser bør implementeres i valgdelen av jusstudiet og komme med forslag til modeller for slik implementering». Det ble oppstilt som en forutsetning for arbeidsgruppens anbefalinger at deltakelse på prosedyrekonkurranse skulle gis studiepoeng. Frem til da hadde deltakelse i en prosedyrekonkurranse gitt fritak for et valgemne, og dette hadde skapt problemer for studentene fordi Lånekassen ikke godtok en slik ordning.

Deltakelse i en prosedyrekonkurranse av den type det er snakk om i denne sammenheng innebærer at en gruppe på 3-5 studenter er organisert i et lag, og dette laget deltar på en internasjonal prosedyrekonkurranse. I konkurransen får studentene presentert en fiktiv rettssak og lagets oppgave er å først skrive et prosesskriv og deretter prosedere den saken for et dommerpanel. Arbeidet går som regel over to semestre, der det skrives prosesskriv på høsten og prosederes på våren. Det finnes et vell av ulike internasjonale prosedyrekonkurranser på forskjellige rettsområder, og både det tidsmessige omfanget og arbeidsinnsatsen som forventes nedlagt i konkurransene varierer betydelig.

Anbefalingen fra 2016-arbeidsgruppen var å opprette et «faneemne» - et felles valgemne for alle eksterne prosedyrekonkurranser. Det ble lagt opp til at emnet burde tilby felles kjerneundervisning tidlig på høstsemesteret, og at emnet JUS5912 Legal Writing and Oral Advocacy in International Law kunne fungere som et utgangspunkt for et slikt undervisningstilbud. Ellers var ansvaret for valgemnet i stor grad lagt på studentene. Det ble forutsatt at studentene selv skulle danne lag, finne finansiering og melde seg på aktuelle konkurranser. Veiledning av lag forutsatte at fakultets lærere gjorde det på frivillig grunnlag, og det ble uttalt at fakultetet ikke kunne garantere veiledere for alle konkurranser alle semestre.

2016-arbeidsgruppen utarbeidet en liste over konkurranser som var av et slikt omfang at de burde kunne omfattes av valgemnet. Gruppen oppstilte med andre ord en terskel for hvilke konkurranser som kunne gi uttelling i form av studiepoeng. Det ble etablert en liste over forhåndsgodkjente konkurranser og en mulighet for å søke om godkjennelse av konkurranser som ikke var oppført på listen.

1.3 Målsetninger for pilotprosjektet

JUS5040 har vært i drift siden høsten 2017. Selv om tanken var at det skulle tilbys felles undervisning i emnet, synes det som at det ikke har vært noen systematikk i at lagene faktisk har blitt innlemmet i dette undervisningsopplegget. Ansvarlig faglærer over mange år, Herman Bruserud, beskriver tvert imot at det har vært vanlig at studentene har søkt om godkjennelse *etter* at de har deltatt i og fullført konkurransen. For enkelte konkurranser har det vært praksis for et mer strukturert opplegg. Særlig gjelder dette Telders internasjonale prosedyrekonkurranse som har vært tildelt dedikerte undervisningsressurser over flere år. Men dette har skjedd på en relativt sett ad hoc basis.

Uten noe tilpasset undervisningsopplegg og med gjennomføringen av konkurransen som vurderingsform for at læringsmålene er oppnådd, har emnet i realiteten fungert som en «tom kode» der man honoreres med 10 studiepoeng om man har kunnet fremvise et diplom eller tilsvarende for å dokumentere at man har deltatt i en prosedyrekonkurranse. Fakultetets kontroll med og kunnskap om hva studentene har lært, har vært svært begrenset. Institusjonell hukommelse fra undervisning som har vært gitt (f.eks. i tilfelle Telders) har vært bundet opp til de enkeltpersoner som har drevet den undervisningen (normalt midlertidig vitenskapelige ansatte).

Å ta emnet JUS5040 Moot Court har slik ordningen har vært frem til nå, har krevd svært mye av studentene. Det har ikke vært nok å ha et ønske om å delta i en prosedyrekonkurranse. Studentene har vært avhengig av å finne andre studenter med samme interesse, de har selv måttet finne ut av mulighetene for å få en veileder, alle praktiske og administrative spørsmålet knyttet til deltakelse i konkurransen, og også utgiftene til reise og opphold har vært et spørsmål. Et unntak er igjen Telders, hvor faglærere har tatt ansvar for rekruttering av studenter og fakultetet har bistått med dekning av reiseutgifter og påmeldingsavgifter.

En målsetning med pilotprosjektet har vært å flytte ansvaret for organiseringen av emnet fra studentene og over til fakultetet, og dermed lage en ramme for valgemnet. Ved å ta tydeligere eierskap og legge forholdene bedre til rette for deltakelse i konkurransene, kan emnet være en måte for fakultetet å få synliggjort sin målsetning om satsing på muntlige ferdigheter og praktisk rettet undervisning, både internt og utad. I tillegg viser erfaring at de mest omfattende internasjonale prosedyrekonkurransene er svært egnede læringsformer for opparbeidelse av materiell kunnskap i de emner som konkurransene dreier seg om.

1.4 Pilotprosjektets rammer

Pilotprosjektet har lagt opp til deltakelse på fire ulike konkurranser. Mulighet for deltakelse ble annonsert sent i vårsemesteret og tidlig på høstsemesteret 2022, og gjennom søknader og påfølgende intervjurunde ble det valgt ut fire studenter til hvert lag. Tanken har vært å videreføre dette utgangspunktet med deltakelse på fire konkurranser hvert år. Da vil fakultetet etter hvert opparbeide seg rutiner for deltakelse, og erfaringer fra ett år kan føres videre til neste års lag. Veilederrollen står her sentralt. Jeg kommer nærmere tilbake til dette i pkt. 5.3.

En årlig deltakelse vil også få gjennomføringen av emnet inn i rutiner. Frem til oppstarten av pilotprosjektet har all deltakelse vært ad hoc og blitt håndtert deretter. Gjennom pilotprosjektet har vi gjort oss erfaringer slik at vi kan unngå de samme problemene neste år. Med jevn deltakelse vil etter hvert gjennomføringen kunne strømlinjeformes, og gode rutiner gjør at både fakultetet, undervisere, veiledere og studenter sparer tid og ressurser ved å unngå usikkerhet og misforståelser.

Det finnes en skog av konkurranser å velge mellom. For pilotprosjektet valgte vi ut fire konkurranser: Jessup, Telders, Vis Moot og Nuremberg. Valget av konkurranser var sammensatt. For pilotprosjektet var det for det første viktig å ha med konkurranser vi kjente, og som vi visste vi kunne tilby veiledere og undervisning i. Et annet moment var tidspunktet for gjennomføringen av konkurransene. Alle de utvalgte konkurransene hadde påmelding og skrivning av prosesskriv på høsten og gjennomføring av muntlig prosedyre på våren. Ved å velge fire konkurranser som følger hverandre noen lunde parallelt, er det enklere å få til felles undervisning. Et tredje moment var å få en viss bredde i sammensetningen av konkurranser. I og med at prosedyrekonkurransene er internasjonale, må også det materielle faget konkurransen holdes innenfor være internasjonalt. De fire konkurransene vi valgte omhandler henholdsvis alminnelig folkerett, internasjonal kommersiell voldgift og internasjonal strafferett. Jeg kommer i pkt. 4 tilbake til spørsmålet om valg av konkurranser for kommende år.

2 Undervisning

For at lagene skal gjøre det godt i prosedyrekonkurransene, trengs det oppfølging. For de konkurransene som pilotprosjektet har tatt utgangspunkt i er det ikke uvanlig at læringsinstitusjoner i andre land tilbyr omfattende oppfølging. I pilotprosjektet er undervisning og oppfølging strukturert rundt forelesninger, veiledning og deltakelse i pre-moots.

I pilotprosjektet er dette strukturert rundt forelesninger, veiledning og deltakelse i pre-moots.

Undervisningstilbudet i emnet starter med *forelesninger*. De fire lagene har hatt noen felles forelesninger, og noen forelesninger rettet spesifikt inn mot det materielle området prosedyrekonkurransen har vært innenfor. Vedlagt i pkt. 9.1 har vi satt inn en oversikt over fellesundervisningen i emnet gjennom pilotprosjektet.

I evalueringen som er gjennomført blant studentene er forelesningene gitt blandet respons. Noen av studentene peker på at de ikke så relevansen, andre at timingen for forelesningene ikke traff så godt – i den forstand at materialet burde vært spredt over en lengre periode for å unngå en sjokkstart med for mye informasjon. Andre har foreslått at forelesernes tid burde omdisponeres til oppfølging i mindre grupper. Vi vet at for én av konkurransene fikk laget motstridende beskjeder og tilbud om private forelesninger på tvers av fellesopplegget. Dette gjorde at laget var fraværende på deler av forelesningene. Dette er forhold som vi vil rydde opp i. Ellers er tilbakemeldingene nyttige for utarbeidelse av høstens undervisningsopplegg.

I pilotprosjektet har alle lagene hatt *veiledning*. For tre av fire konkurranser har dette vært en student som selv har deltatt i en prosedyrekonkurranse, og for den fjerde var veilederen en advokatfullmektig utpekt av ansvarlig vitenskapelig ansatt ved fakultetet.

Veilederen har en essensiell plass i oppfølgingen av laget. I de konkurransene som er innlemmet i pilotprosjektet er den en forventning fra organisatorenes side at alle lag har én ansvarlig veileder, en såkalt coach. Dette er personen som er tettest på laget. I studentevalueringen spurte vi «What qualities should the faculty look to when hiring coaches?». Studentene var samstemte i at veilederen må kunne være tilgjengelig for laget, bør ha deltatt selv på en prosedyrekonkurranse og dermed vite hvordan laget blir testet og må kunne strukturere arbeidet for laget. Med erfaring fra egen deltakelse, vil en veileder vite hvor «skoen trykker» og hva som er typiske utfordringer som laget står ovenfor.

I og med at lagene hadde forskjellige veiledere, og tilbakemeldingen knytter seg til enkeltpersoner, er det ikke hensiktsmessig å gå inn i detaljer her.

I forkant av konkurransene arrangeres det øvingsrunder, såkalte *pre-moots*. Disse arrangeres gjerne andre steder enn der selve konkurransen holdes, men laget møter et godt forberedt dommerpanel og lag fra andre land. Dette er frivillige tilbud som organiseres av andre deltagende lag. Tre av fire lag deltok på slike pre-moots.

I evalueringen ble studentene som hadde deltatt, spurt «Was the pre-moot relevant for your preparations? If so in what way?». Samtlige studenter understreket betydningen av å delta på pre-moots. Én student skrev at betydningen av deltakelse på pre-moots var «Very relevant. Cannot emphasize this enough». En annen skriver:

«The pre-moot was essential for the competition. It was such a good practice that we could not have been without. If we were to compete without the pre-moot we would have done terrible. It was great to get some real practice with other teams before the big event. The arbitrators in the pre-moot gave good feedback that we worked on until the actual moot. [...] Every team we talked to had been to multiple moots and was therefore more drilled than us. I think there should definitely be attendance at at least one pre-moot if not more.»

De tydelige signalene bør ses hen til. Arbeidsgruppen ønsker å legge opp til deltakelse på pre-moots også fremover, men dette er først og fremst et økonomisk spørsmål ettersom det fordrer reise til annen steder i Europa. Mer om dette i pkt. 6.

Samlet sett vurderes undervisningsopplegget å være hensiktsmessig, men vi tar med oss innspillene til forbedringer og vil arbeide med forbedringspunkter frem mot oppstart i høstsemester 2023. Vi vil legge opp til å beholde en felles forelesningskomponent. Dette er essensielt for å tilrettelegge for at lagene har den materielle kunnskapen de behøver og bør sitte igjen med etter et valgemne på dette nivået, samtidig som det ressursmessig er nødvendig og fornuftig å samle deler av undervisning for gruppen som helhet heller enn å tilby 1-4 undervisning for alle de deltagende lagene. Samtidig ser vi behovet for at vitenskapelig ansatte forelesere også tar en tettere rolle i oppfølging av lagene i samspill med studentveiledere.

3 Vurderingsform

2016-arbeidsgruppen la opp til en videreføring av gjeldende vurderingsform, nemlig at studenten måtte kunne dokumentere deltakelse på en internasjonal prosedyrekonkurranse. Det blir uttalt at det er ønskelig «å gjennomføre en utsjekk av at læringskravene er oppnådd. Dette kan gjennomføres

ved en gjennomgang av prosesskrivet av ansvarlig faglærer (etter modell fra Praksisordningen)». Så vidt jeg har forstått, har en slik kontroll av prosesskrivene aldri blitt noen rutine.

I pilotprosjektet har vurderingsformen vært todelt og mer strukturert, i form av et skriftlig element og et muntlig element. Det skriftlige elementet er innleveringen av prosesskrivet. Vi har ikke lagt opp til at ansvarlig faglærer skal kontrollere prosesskrivene, slik 2016-arbeidsgruppen beskriver, men prosesskrivet kan brukes som en kontrollfunksjon, dersom man skulle komme i tvil om deltakelsen i konkurransen. Skrivet må være å anse av et slikt nivå at det vil kunne leveres til konkurransen og tilfredsstillende de krav som der gjelder.

Det muntlige elementet har vært en generalprøve som vi har gjennomført på fakultetet. Generalprøven har vært holdt som et åpent arrangementet i Gamle Festsal, der både ansatte og studenter, familie og venner kan komme og høre på. Dommerne har vært personer med relevant kompetanse innenfor fagfeltet, og da gjerne personer som selv har vært med i den aktuelle konkurransen og som vet hvordan selve konkurransen vil arte seg.

Med generalprøven har vurderingen vært ferdig fra fakultetets side. Gjennomføring av reisen og hvordan laget klarer seg i konkurransen, er utenfor vurderingen av emnet. Basert på de to elementene gis studenten bestått eller ikke-bestått.

Vurderingsformen har fungert fint i pilotprosjektet. Arrangementet i Gamle Festsal skaper blest om emnet og er dermed også egnet som markedsføring samtidig som det også setter et verdig punktum for fakultetets arbeid. Arbeidsgruppen ser for seg at dette kan være vurderingsformen også fremover.

4 Valg av konkurranser

Ved valget av konkurranser til pilotprosjektet, var det viktigste å teste ut om fakultetet kunne håndtere administreringen av fire konkurranser parallelt, og kunnskapen om konkurransene og tilgangen til relevante ressurspersoner var essensiell for utvelgelsen, se pkt. 1.4. For en normalordning i drift er det flere spørsmål som melder seg.

På fast basis er det ønskelig å få til et opplegg der lagene i fire konkurransene får omtrent det samme tilbudet. Det forutsetter at konkurransene er av omtrent samme størrelse, går på omtrent samme tid og gir omtrent det samme tilbudet. I pilotprosjektet var erfaringen at konkurransen i internasjonal strafferett, Nuremberg Moot Court, har flere ulemper i så måte. For det første er tidspunktet for konkurransen på et ugunstig tidspunkt. Den muntlige prosedyren avholdes 19.-22. juli, og det er midt i fellesferien for både faglærere og veiledere. I tillegg legger konkurransen opp til en sluseordning, der de 150 beste lagene får anledning til å levere inn prosesskriv, og bare de 32 beste lagene får delta i den muntlige delen av konkurransen. I år nådde dessverre ikke vårt lag opp til den muntlige delen. Det innebærer at de ikke får gjennomført den muntlige delen av emnet på noen annen måte enn på generalprøven her på fakultetet, og motivasjonen for å gjennomføre den er også lavere når studentene vet at de uansett ikke skal møte andre lag i en reell konkurransesituasjon. Dessverre fikk dette laget heller ikke deltatt på pre-moot, og det gjør at laget i realiteten går ut av emnet med mer begrenset erfaring enn de andre lagene.

Erfaringen fra pilotprosjektet gjør at vi har ønsker om å bytte ut Nuremberg-konkurransen med en annen. For å sikre bredde i de materielle fagene som konkurransene baserer seg på, har vi ønsker om å velge en EU/EØS-rettslig prosedyrekonkurranse. Vi er i dialog med fagmiljøet i EU/EØS-rett om dette. Én konkurranse som er foreslått, er ESAs prosedyrekonkurranse. Den er noe mindre enn enkelte andre EU-konkurranser, men har den fordelen at man er sikret deltakelse. Tidsmessig er også

denne konkurransen bedre plassert, med finale i mars. Valget av en konkurranse i et annet fagfelt forutsetter at vi kan koble på relevante fagpersoner og veileder.

Hva da med alle de konkurransene som ikke er valgt ut som en av de fire konkurransene fakultetet skal satse på? Skal ikke studenter kunne gis uttelling for deltakelse i disse? Arbeidsgruppen ønsker ikke å lukke døren til andre konkurranser enn de fire utvalgte konkurransene i opplegget, men å få godkjent deltakelse i andre konkurranser, forutsetter at konkurransen sluses inn i fakultetets opplegg. Dette kan typisk gjøres ved at kandidater som søker opptak på emnet gir uttrykk for interesse knyttet til en bestemt konkurranse. Dersom interessen deles av flere slik at det lar seg gjøre å stable på beina et lag og fakultetet får på plass faglærere og veiledere, mener arbeidsgruppen det ikke er noe i veien for å enten supplere eller bytte ut en av konkurransene i fakultetets opplegg.

Arbeidsgruppen anbefaler at en går bort fra ordningen om at JUS5040 står som en tom kode for en lengre liste av prosedyrekonkurranser, uten noe særskilt krav til strukturert og etablert undervisning i tråd med kjente prinsipper for hvordan fakultetet tilbyr undervisning som generer studiepoeng. Det vises her til Jørgen Skjolds og Johann Ruben Leiss' rapport fra 2022.¹

Konsekvensen av en strammere linje vil også være at studenter ikke lenger kan komme etter at de har gjennomført deltakelse på en prosedyrekonkurranse, og be om godkjenning av konkurransen og 10 studiepoeng. Samtidig er det vanskelig å se hvordan en kan strukturere faget og bygge ut et etablert undervisningsopplegg uten at en konsentrerer dette om utvalgte konkurranser. Det er med andre ord en innstramning som gjøres av hensyn til å bedre kvalitet. Dersom det fra fakultetets side er ønskelig å honorere konkurranser som ikke er en del av den etablerte fagporteføljen, og som gjerne gjennomføres uten noen undervisning fra fakultetets side, så er det å anbefale at dette gjøres langs et annet spor. Dette er også viktig av hensyn til å unngå at kravet for oppnåelse av studiepoeng i faget er ulikt fordelt, på den måten at noen avkrevs deltagelse i et omfattende undervisningsprogram, mens andre kun behøver å få godskrevet deltagelse i en konkurranse kontrollert av eksterne.

5 Struktur av staben

5.1 Overordnet om struktur

En av de viktigste endringene som dette pilotprosjektet legger opp til, er å bygge en tydeligere og mer stabil struktur av staben som drifter emnet. Arbeidsgruppen anbefaler at man har en faglærergruppe, og at alle konkurransene har én faglærer med faglig ansvar for nettopp denne konkurransen. I tillegg til faglærerne må emnet ha en ansvarlig faglærer. Faglærerne kan være de samme over flere år.

I tillegg har hvert lag en veileder. Veiledere må rekrutteres fortløpende fra år til år, som utgangspunkt fra de studentene som har tatt emnet. I tillegg til veilederne anbefaler arbeidsgruppen at laget har to biveiledere. Dette er for å sikre kontinuitet. Jeg kommer tilbake til dette i pkt. 5.3.

I det følgende struktureres arbeidsoppgaver for de ulike posisjonene i staben. Jo tydeligere ansvarsområdet er for de ulike posisjonene, jo lettere er det både for studenter og staben å kunne henvende seg til rett person og vite klart hvilket ansvar man har påtatt seg. Slike strukturer kan ta litt tid før de fester seg, og kontinuitet i form av deltakelse i prosedyrekonkurranser hvert år vil være med på å få strukturen til å fungere optimalt.

¹ [Rapport: Prosedyrerettet undervisning ved Det juridiske fakultet - CELL: Senter for erfaringsbasert juridisk læring \(uio.no\)](#)

5.2 Faglærere

Faglærer har ansvar for det obligatoriske undervisningsopplegget. Dette bør legges opp i samråd med lagets veileder. Dersom studentene har spørsmål til undervisningen, rettes disse til faglærer. Dette gjelder også sykdom/oppmøte. Videre står faglærer ansvarlig for å finne ressurspersoner som skal holde forelesningene, dersom dette ikke blir vedkommende selv.

Faglærerne har ansvar for å:

- Ha en innledende samtale med laget om deres tanker rundt skriftlig innlevering
- Veilede veilederne
- Lese to ganger gjennom utkast til prosesskriv
- Delta på en forberedende muntlig øvelsesrunde med laget hen har faglig ansvar for
- Være til stede under generalprøven
- Finne dommere til generalprøven
- Fikse Letter of Recommendation/Refrence for deltakere (attester)

Dette er begrensede, men viktige oppgaver. Faglærers rolle er mer overordnet, men det er også her hovedansvaret ligger.

5.3 Veiledere

Arbeidsgruppen anbefaler at hvert lag har en veileder og to biveiledere.

Veileder bør være en som har vært med i internasjonal prosedyrekonkurranse tidligere, og gjerne også en som har veiledet et lag i en slik konkurranse tidligere, for eksempel som biveileder. Veilederen har ansvar for oppfølging av laget, samt å koordinere veiledningen sammen med biveilederne - både i forbindelse med de skriftlige og muntlige forberedelsene.

Veilederen har ansvar for å:

- Lage en plan for innlevering av skriftlige innlegg i starten av høstsemesteret
- Lese gjennom og kommentere de skriftlige innleggene
- Lage en plan for muntlige øvelser i starten av vårsemesteret
- Være tilgjengelig for spørsmål fra deltakerne under hele veiledningsperioden
- Være med studentene på pre-moots og moots (holde øvelsesrunder i forkant, være til stede under selve runden, og gi feedback etter hver runde)
- Sørge for alt det administrative rundt oppmelding og kontakt med administrasjonen for konkurransen

Biveilederne er to studenter som tidligere har vært med i en internasjonal prosedyrekonkurranse. Biveilederne følger veiledningsprosessen med laget, men ansvaret ligger på veilederen, som har ansvar for at ting blir gjort. Etter å ha vært biveileder én runde og høstet erfaring fra hvordan veilederen har gjort jobben, kan biveilederne "rykke opp" som veileder.

Med denne strukturen for veiledning vil emnet selv generere flere potensielle veiledere hvert år. Ved at veilederen har fungert som biveileder én runde, vil man også sikre kontinuitet og

kompetanseoverføring fra veileder til veileder. Biveilederne vil ofte være studenter, man kan dermed få et fint samspill der erfarne studenter gir råd og tips til studenter som skal ta emnet. I og med at deltakelse i prosedyrekonkurransene tar ett år, vil veilederen være helt på slutten studiet, eller nyutdannet. Det blir understreket i evalueringen fra studentene at veilederen må ha tid til å følge opp laget. Dessverre var det varierende grad av oppfølging i pilotprosjektet, og dette gir seg også utslag i evalueringen. Arbeidsgruppen er klar over situasjonen og vil sørge for bedre løsninger i det videre.

6 Ressursbruk og ekstern finansiering

Emnet JUS5040 Moot Court gir et spesielt og godt tilbud til noen utvalgte studenter, og det er ingen grunn til å skjule at opplegget er ressurskrevende. Ordinære valgемne med 10 studiepoeng kan tilby opp til 20 timer forelesninger i norske emner og 22 timer forelesninger i engelske emner. Det er også vanligvis en forutsetning at emnet har minimum 15 eksamensmøtte for å kunne avholde eksamen påfølgende semester.

I undervisningsopplegget i pilotprosjektet, har studentene fått totalt 26 timer forelesning fordelt over to semester. I tillegg er det brukt ressurser til veiledere. I pilotprosjektet er det operert med 60 timer veiledning pr semester pr lag. Her må det tas med i betraktning at veilederne er studenter og at lønnstinet er deretter. Undervisningsopplegget ligger likevel over det som er vanlig for et 10 studiepoengs valgемne. At undervisningsopplegget er mer omfattende, skyldes at emnet er mer omfattende, og sånn sett kan det være misvisende å sammenligne med ordinære 10 studiepoengsemner.

Den mest kostnadskrevende med deltakelse på en internasjonal prosedyrekonkurranse er likevel utgifter til reise og opphold for selve konkurransen. Særlig gjelder dette Jessup, der konkurransen holdes i Washington D.C. Disse kostnadene er det ikke rammer for at fakultetet kan dekke på fast basis. Arbeidsgruppen ønsker derfor å finne samarbeidsløsninger med private aktører, typisk advokatfirmaer. I andre land er slik sponing fra advokatfirmaer utbredt.

En problemstilling som arbeidsgruppen har drøftet vedrørende ekstern finansiering, er at driftingen av valgемnet ikke må være avhengig av eksterne sponsorer. For å tydeliggjøre skillet mellom hva som utgjør valgемnet og hva private aktører bidrar med, ønsker arbeidsgruppen å skille mellom arbeidet med konkurransen og selve deltakelsen. Vi ser for oss at valgемnet, som beskrevet i pkt. 3, vurderes basert på det skriftlige prosesskrivet og en muntlig generalprøve gjennomført på fakultetet, og reisen til konkurransen og selve gjennomføringen av den er utenfor valgемnets rammer. Det betyr også at dersom en student blir syk eller av andre grunner ikke kan delta på reisen, har det ingen konsekvenser for godkjenning av valgемnet.

Fordelen med denne oppdelingen er at fakultetet kan inngå samarbeid med private aktører om sponing av reise og opphold i forbindelse med konkurransedeltakelsen. Arbeidsgruppen er i gang med kontakt med ulike firma, og håper å få dette på plass før sommeren.

7 Arbeidsbelastning og uttelling

7.1 Arbeidsbelastning

Samtlige studenter i pilotprosjektet melder om at de har arbeidet mye mer enn de 10 studiepoengene skulle tilsi. Studentene ble bedt om å estimere hvor mye tid de hadde brukt på arbeidet med prosedyrekonkurransen. De ga følgende svar:

Do you have estimate of how much time went into participating in this competition?

Antall svar: 10

Svar	Antall	% av svar	
800-900 hours	1	10%	
700-800 hours	2	20%	
600-700 hours	3	30%	
500-600 hours	1	10%	
400-500 hours	3	30%	
300-400 hours	1	10%	
200-300 hours	0	0%	

Svarene viser overraskende stor spredning. Dette kan skyldes at faget bare er normert til 10 studiepoeng, og at studentene følger andre emner parallelt. Med tid tilsvarende 10 studiepoeng til rådhighet, er det vanskelig å faktisk bruke den tiden som trengs for å være tilstrekkelig forberedt, uten at det går ut over andre emner. Dette synspunktet kommer også frem i uttalelsen fra Vis Moot-laget, der det uttales at:

«Dersom faget gis flere studiepoeng, vil det i større grad gjøre studentene i stand til å sette seg inn i hvor mye arbeid som faktisk er påkrevd. Dette vil også påvirke hvilke forventninger studentene får til hva som skal læres. Slik det er i dag, vil man måtte «kutte hjørner» og fokusere på enkelttemaer, fremfor å lære om både materielle og prosessuelle spørsmål – som er ønskelig at alle skal».

Hva som forventes av arbeid vil variere fra konkurranse til konkurranse, men de konkurransene som er valgt ut i pilotprosjektet, og som er blant de mest anerkjente og renommerte internasjonale prosedyrekonkurransene, krever mye innsats. Det er umulig å anslå et nøyaktig antall timer studentene bør bruke, fordi det jo alltid er mulig å være bedre forberedt. I evalueringen viser studentene til andre lag de har konkurrert mot som har fått betydelig bedre uttelling for sin deltakelse, noen tilsvarende et helt studieår. Det er helt sikkert mulig å bruke 60 studiepoeng på konkurransen, men en slik uttelling vil ikke være forenelig med vårt studieprogram. På den andre siden må det også være klart at 10 studiepoeng gir for lite uttelling i forhold til den arbeidsinnsatsen som kreves for å gjøre en forsvarlig innsats i konkurransen.

Arbeidsinnsatsen som kreves vil variere gjennom de to semestrene, og noen perioder er mer intensive enn andre. Vår studentprosjektleder, Melissa Sabamali, som både selv har deltatt i Jessup og i pilotprosjektet har vært veileder for årets lag, har gjort et overslag på antall timer som er nødvendig, basert på konkurransen Jessup:

Høstsemesteret preges av arbeidet med konkurransens skriftlige innlegg (prosesskriv). Oppgaven lyses ut i midten av september, og innleveringsfristen settes til midten av januar.

Selve oppgaveteksten er på ca. 20 sider, og laget må med utgangspunkt i denne produsere et prosesskriv både på vegne av saksøker og saksøkte (50-60 sider per prosesskriv). Ettersom faktum er omfattende, settes det også en frist i løpet av skriveperioden hvor alle deltagende lag kan sende inn spørsmål for å klargjøre faktum ytterligere. Dette er informasjon som besvares og sendes ut til alle lag.

Egenarbeid innebærer alt av research, gruppearbeid, møter med veiledere, og arbeid med de skriftlige innleggene. Det er beregnet til å være 40 timer i uken i de mest intense periodene og 20 timer ellers i semesteret etter at oppgaven er lyst ut. Det bør bemerkes at studentene også bruker fra semesterstart til oppgaven lyses ut på å lese seg opp på rettsområdet generelt.

Hva	Tidsbruk	Utgangspunkt
Felles undervisning	10, 5 timer	7 dobbelttimer (90 min X 7)
Egenarbeid	480 timer	10 uker X 20 timer 7 uker X 40 timer
TOTALT: 490, 5 timer		

Vårsemesteret arbeider laget primært med sine muntlige innlegg. Konkurransen legger opp til at utredninger av de rettslige problemstillinger som oppgaven reiser skal fortsette også i denne perioden. Av den grunn er ikke laget bundet av sine prosesskriv når de skal utforme sine muntlige innlegg. Videre varer hver prosedyre i 90 min (inkl. replikk og duplikk) – 45 min per lag.

Egenarbeid i denne perioden består av muntlige forberedelser, fortsatt research (gjerne som et resultat spørsmål man har fått av dommer under de muntlige øvelsene som har gjort laget oppmerksomme på nye rettslige grunnlag), pre-moot og faktisk moot. Igjen er de mest intense ukene regnet til 40 timer og ellers 20 timer i uken. De mest intense periodene med research er gjerne mellom pre-moot og moot. Her har laget fått møte andre lag, og fått sett hvordan de har løst problemstillingene. Noe som igjen nødvendiggjør mye research.

Hva	Tidsbruk	Utgangspunkt
Felles undervisning	3 timer	
Generalprøver	10 timer	2 X 5 timer (kl. 12 til 17)
Egenarbeid + Pre-moot + Moot	460	9 uker X 20 timer 7 uker X 40 timer
TOTALT: 473 timer		

Samlet bruker studentene ca. 963,5 timer på deltakelsen i prosedyrekonkurransen.

Overslaget som vi har fått tilsendt fra Vis Moot-laget, inntatt i pkt. 9.2, peker i samme retning. Studenten uttaler at «Å sette av opp mot 500 timer på høstsemesteret + januar ville trolig vært en fordel for å faktisk få en god forståelse for de rettsområdene konkurransen berører, og sørge for en god gjennomføring av de skriftlige rundene.» For vårsemesteret beskriver studenten samme bilde som vår studentprosjektleder, med 40 timers-uker inn mot konkurransen. Som et minimumsanslag antyder studenten 210 timer i vårsemesteret, altså samlet godt over 700 timer, men understreker at det er ønskelig med mer.

7.2 Ønske om uttelling

Studiepoeng skal reflektere den totale arbeidsbyrden for studentene. Ett studiepoeng beregnes normalt til 25-30 arbeidstimer. Det betyr at et 10 studiepoengs fag er estimert til 250-300 arbeidstimer, 20 studiepoeng tilsvarer 500-600 timers arbeid og 30 studiepoeng 750-900 timers arbeid. Basert på anslagene ovenfor vil 30 studiepoeng gi uttelling tilsvarende den arbeidsbyrden studentene i realiteten står ovenfor.

Dagens uttelling på 10 studiepoeng var et kompromiss, og uttelling for deltakelse i en internasjonal prosedyrekonkurranse har variert. I rapporten fra arbeidsgruppen i 2016 fremgår det at

«de juridiske fakultetene i Bergen og Tromsø har fastsatt prosedyrekonkurranseemnene sine til 15 studiepoeng (stp). Ved vårt fakultet godskriver vi 10 stp for de fleste av konkurransene, men JESSUP gir i dag fritak for 20 stp».

For å behandle alle konkurranser under samme emnekode, ble det anbefalt å gi 10 studiepoeng for deltakelse i en av prosedyrekonkurransene.

Gjennom pilotprosjektet ser vi at emnet er betydelig mer omfattende enn andre valgemner. Emnet går over to semestre og det må legges ned et betydelig antall timer både i forberedelsen av prosesskriftet på høsten og ikke minst til forberedelsen av den muntlige prosedyren ved deltakelse i selve prosedyrekonkurransen. Som saksbehandler i Jussbuss og JURK får man godskrevet 30 studiepoeng, og det viser at det er mulig å øke uttellingen for et valgemne til nettopp et slikt antall studiepoeng. Arbeidsgruppen ønsker at fakultetet skal vurdere om også prosedyrekonkurransedeltakelse skal gis 30 studiepoeng. Vi legger i denne sammenheng også til at vi basert på tilbakemeldinger fra studentene ser et behov for å øke faglæreres oppfølging noe for å komplementere henholdsvis forelesninger og gruppebasert oppfølging fra studentveileder. En slik justering kan også bidra til å øke undervisningsbelastning noe. Til sammenligning får man for eksempel ved universitetet i Århus godkjent ett semester for deltakelse i en av de anerkjente internasjonale konkurransene, noe som også reflekteres i lagets resultater – i år kom de seg til topp 16 i Vis Moot-konkurransen. Generelt kan man se korrelasjon mellom uttelling i form av studiepoeng og hvordan studentene presterer. Dersom fakultetet ønsker at emnet skal vært en slik spydspiss for trening av muntlige ferdigheter som pilotprosjektet legger opp til, må studentene gis tilstrekkelige rammer til å gjøre det arbeidet konkurransene legger opp til. Tilstrekkelige rammer vil gi studentene mulighet til å nedlegge den nødvendige arbeidsinnsatsen, og dermed legge til rette for gode resultater i konkurransen. Gode resultater er noe som igjen kan komme fakultetet til gode, gjennom godt omdømme.

En konsekvens av å gi mer uttelling til studenter som tar dette emnet, er at det ikke lenger kan være mulig å etter deltakelsen i en internasjonal prosedyrekonkurranse å vise til et diplom og få 30 studiepoeng for dette. Med 30 studiepoengs uttelling må fakultetet ha mer kontroll over det arbeidet studentene står ovenfor, og arbeidsgruppen foreslår at det skal settes som en forutsetning for å kunne ta JUS5040 Moot Court at studentene er sluset inn i det opplegget fakultetet tilbyr, med undervisning og veiledning. Det er selvfølgelig mulig å delta i prosedyrekonkurranser utenfor rammene av emnet, men da uten å få uttelling i form av studiepoeng.

8 Avslutning

Studentenes tilbakemelding er tydelig på at dette er et emne som har gitt dem god og viktig erfaring. På spørsmål om studentene ville anbefale andre studenter å delta i en internasjonal prosedyrekonkurranse, svarer samtlige ja. I evalueringsskjemaet har vi avslutningsvis spurt om det er noe mer studentene ønsker å føye til. Flere av studentene har da av eget initiativ understreket hvor stort utbytte de har hatt av å ta emnet.² Én student skriver:

² Se for øvrig også intervju med Jessup-laget: <https://www.jus.uio.no/cell/aktuelt/aktuelle-saker/2023/jessup-i-washington.html>.

«I would dare say I have learnt more from moot court competitions than anything else during my time at UiO. I have learnt so much when it comes to both written and oral advocacy, and I've gotten to know some really great people. I only realised I could actually become a good lawyer after joining a moot court competition as I had struggled a lot with motivation in other subjects. When I was allowed on the team for Jessup, my passion for international law and oral advocacy only grew. I truly hope UiO continues to send students to moot courts. It has made a world of difference for me.»

9 Vedlegg

9.1 Vedlegg 1. Undervisningsopplegg for pilotprosjektet

Felles undervisning for prosedyrekonkurranser

Emneansvarlig: Maria Astrup Hjort

Tid: høst og vår 2022/23 (september og januar)

Timer: 26 t

Del 1 generell introduksjon og skriftlig del

Foreleser: Jørgen Sjørgard Skjold, Johann Ruben Leiss

Gjesteforeleser: Sofie Høgestøl

Tid: høst 2022 (september)

Timer: Totalt beregnes 14 undervisningstimer for studentene.

Generell introduksjon (2 t)

Foreleser: Jørgen Sjørgard Skjold, Johann Ruben Leiss

Prosedyrekonkurranser: alle

- a) Hva er prosedyrekonkurranser?

Denne delen gir en generell introduksjon til prosedyrekonkurranser.

- Hvilke tvister finnes?
- Hvordan er arbeidet med en prosedyrekonkurranse?
- Hva er utfordringene ved en prosedyrekonkurranse? F.eks. utfordringen med teamarbeid, arbeidsmengde osv.
- Hvordan forbereder du deg?

- b) Internasjonal tvisteløsning: Utvikling og særtrekk

Denne delen vil gi studentene en innføring i institusjonalisert tvisteløsning på det internasjonale og transnasjonale plan. Dette vil bl.a. omfatte utviklingen av internasjonale tvisteløsningsinstitusjoner,

samt en grunnleggende gjennomgang av særtrekk sammenholdt med prosess for nasjonale domstoler.

c) Presentasjon av de enkelte prosedyrekonkurranser av lagene

I denne delen presenterer lagene hver sin prosedyrekonkurranse. Lagene presenterer også den respektive saken til deres konkurranse. Dersom saken ennå ikke er offentliggjort, bør saken fra i fjor legges frem.

Introduksjon til folkeretten (4 t)

Foreleser: Jørgen Sjørgard Skjold, Johann Ruben Leiss

Undervisning for deltagere i følgende prosedyrekonkurranser: Philip C. Jessup Moot Court, Telders Moot Court, Nuremberg Moot Court

a) Folkerett som rettssystem (1 t)

Denne delen av undervisningen vil fokusere på å gi en grunnleggende innføring i folkerett med sikte på å gi studentene en solid forståelse for det rettsmaterialet de skal arbeide med i konkurransene. Erfaringen fra tidligere år er at det ofte tar mye tid i oppstartsfasen for studentene å få oversikt over grunnleggende folkerettskunnskap før de klarer å komme virkelig i gang med skrivearbeidet. Undervisningsdelen vil dekke rettssystemets struktur, utviklingstrekk, grunnleggende prinsipper m.m.

b) Folkerettslige kilder og metode (1 t)

Denne delen vil ta sikte på å gi studentene en detaljert gjennomgang av rettskilder og metode av betydning for løsning av folkerettslige spørsmål. Dette vil omfatte redegjørelse for folkerettens kilder, herunder kildene som listes i ICJ-statuttens artikkel 38, samt grunnleggende traktatrettslige prinsipper med utgangspunkt i nedtegnelsene i Wien-konvensjonen om traktatretten.

c) Internasjonal tvisteløsning på folkerettens område (2 t)

Denne delen tar sikte på å gi en spesialisert gjennomgang av tvisteløsning på folkerettens område, med vekt på materiale av relevans for deltagere i folkerettskonkurranser. Dette omfatter bl.a. jurisdiksjonsspørsmål og andre prosessregler. For deltagere i Nuremberg vil denne delen ikke være obligatorisk, selv om den vil være relevant for dem å følge. Disse studentene vil til erstatning måtte følge punkt. 2 iv. internasjonal strafferett.

Introduksjon til de spesielle prosedyrekonkurranseområder (4 t)

a) Introduksjon til Jessup and Telders Moot Court (2 t)

Foreleser: Jørgen Sjørgard Skjold, Johann Ruben Leiss

Prosedyrekonkurranse: Philip C. Jessup Moot Court, Telders Moot Court

Denne forelesningen vil gi en gjennomgang av det internasjonale folkerettslige tvisteløsningssystemet spesielt tilpasset deltagere i Jessup and Telders Moot Court.

b) Introduksjon til Nuremberg Moot Court (2 t)

Gjesteforeleser: Sofie Høgestøl

Prosedyrekonkurranse: Nuremberg Moot Court

Denne forelesningen vil gi en gjennomgang av det internasjonale strafferettssystemet spesielt tilpasset deltagere i Nuremberg Moot Court. Hensikten er å gi studentene et solid grunnlag for å forstå det rettsmaterialet de skal arbeide med i konkurransen. Undervisningen vil dekke materielle spørsmål, rettskilder og metode, samt utviklingstrekk på den internasjonale strafferettens område. Denne delen vil være obligatorisk for deltagere i Nuremberg.

c) Internasjonal kommersiell voldgift (2 t)

Gjesteforeleser: Forslag: Amund Bjøranger Tørum

Prosedyrekonkurranse: Willem C. Vis International Commercial Arbitration Moot

Denne kursdelen vil gi en gjennomgang av internasjonal kommersiell voldgift spesielt tilpasset deltagere i Willem C. Vis International Commercial Arbitration Moot. Hensikten er å gi studentene et solid grunnlag for å forstå det rettsmaterialet de skal arbeide med i konkurransen. Undervisningen vil dekke materielle spørsmål, rettskilder og metode, samt utviklingstrekk på rettsområdet.

d) Møte av prosedyrekonkurranselagene med veiledere (2 t)

Foreleser: Studentassistenter

Prosedyrekonkurranser: alle

I denne delen møtes lagene med sine respektive trenere og diskuterer deres tidsplan og skrivestrategi.

Praktisk del (4 t)

Foreleser: Jørgen Sjørgard Skjold, Johann Ruben Leiss

Gjesteforeleser: Studentassistenter deltar som undervisningsmedhjelpere

Prosedyrekonkurranser: alle

Denne delen vil ha som mål å gi studentene en innføring i arbeidsmetode og skriveteknikk som de vil være avhengig av å mestre for å gjennomføre sine respektive prosedyrekonkurranser. Dette vil omfatte grunnleggende teknikk for strukturering av argumentasjon, hvilke kilder en kan og bør benytte, referanseteknikk m.m. Kursdelen vil legge opp til gjennomgang av tidligere innleverte prosesskriv og skriveoppgaver for studentene.

Praktisk del (4 t)

Foreleser: Jørgen Sjørgard Skjold, Johann Ruben Leiss

Prosedyrekonkurranser: alle

Gjennomgang og drøfting av utkast til de enkelte lagene.

Del 2 muntlig del

Foreleser: Jørgen Sjørgard Skjold, Johann Ruben Leiss

Gjesteforeleser: studentassistenter deltar som undervisningsmedhjelpere, Michelle Roberts

Tid: 2023 (januar/februar)

Timer: 12

Praktisk del I (4 t) introduksjon til den muntlige delen av en prosedyrekonkurranse

Denne delen forbereder studentene til den muntlige delen. Den inkluderer en introduksjon til generelle argumentasjonsteknikker, spesifikasjoner av argumentasjon i prosedyrekonkurranser og en introduksjon til de prosessuelle aspektene ved prosedyrekonkurranser. Det inngår også praktiske forberedelser til gjennomføring av muntlig komponent i evalueringsdel (se under).

Praktisk del II (2 t) teaterteknikk

Foreleser: Jørgen Sjørgard Skjold, Johann Ruben Leiss, Michelle Roberts

Prosedyrekonkurranser: alle

Det blir også et møte med ekstern lærer som vil gi en innføring i teaterteknikk.

Praktisk del (6 t)

Foreleser: Jørgen Sjørgard Skjold, Johann Ruben Leiss

Prosedyrekonkurranser: alle

Forberedende muntlig øvelserunde med hvert lag

Vurdering

Vurdering vil baseres på tilfredsstillende deltagelse i felles kursopplegg, samt én muntlig og én skriftlig komponent. Den skriftlige komponenten består i innlevering av prosesskriv iht. den enkelte konkurransens kriterier. Den muntlige komponenten består i gjennomføringen av en fiktiv rettshøring organisert av undervisningsansvarlige før gjennomføring av muntlige runder i den respektive konkurranse, basert på den oppgaven som den respektive konkurransen dreier seg om. Det tas sikte på sammensetning av et dommerpanel bestående av eksterne fagpersoner med relevant kompetanse.

Det legges altså til rette for at studentene vil ha gjennomført studiepoenggivende aktivitet før fullføring av muntlige runder (finaler) i de respektive konkurransene. Dette innebærer at en trekker et skille mellom fakultetets undervisningskrav for oppnåelse av studiepoeng i emnet JUS 5040 Moot Court og studentenes deltagelse i finalerunder i sine respektive konkurranser. Likevel er det slik at undervisningsopplegget er sydd rundt de oppgavene som de respektive konkurransene dreier seg om og har som formål å sette studentene i best mulig stand til å prestere i konkurranse med deltagere fra andre institusjoner.

9.2 Vedlegg 2. Uttalelse fra Vis Moot-laget

Vi ønsker med dette skrivet å gi uttrykk for vår erfaring så langt med forberedelsene til Vis Moot, som en del av faget JUS5040, mengden tid vi har brukt så langt, samt utfordringer vi har støtt på underveis med hensyn til størrelsen på faget.

Høstsemesteret

På høsten og i januar går tiden for det meste til forberedelse og gjennomføring av to skriftlige runder. Det skal i to omganger leveres prosesskriv på vegne av saksøker og saksøkte – omfanget er på opptill 37 sider med argumentasjon, hvorav kildelister og øvrig formalia fører til en totalt lengde på typisk rundt 60-70 sider. Selve oppgaven ble publisert den 7. oktober, med innleveringsfrister for prosesskrivene til saksøker og saksøkte henholdsvis den 8. desember og 26. januar. Oppgaven består av fire ulike delspørsmål.

I løpet av høsten, og innen første innlevering, måtte vi altså både lære oss de aktuelle rettsområdene, samt produsere teksten. De relevante rettsområdene er her internasjonal prosessuell voldgiftsrett, samt internasjonal kjøpsrett gjennom FN-konvensjonen CISG. Særlig førstnevnte er en stor og kompleks materie å sette seg inn i.

På bakgrunn av fagets poengangivelse – 10 studiepoeng over to semestre – tok alle utenom én av oss dette faget ved siden av normal studieprogresjon, dvs. 30 studiepoeng. Følgen av dette var rett og slett det at ingen av oss hadde tid til å sette seg inn i alt vi helst burde. Vi måtte derfor dele opp oppgaven ganske kraftig, og man hadde kun tid til å se på den delen man selv arbeidet med. Vi hadde ikke anledning til å sette oss inn i de andres problemstillinger, annet enn raskt å lese over de andres deler et par ganger før innlevering.

Vi har estimert at tidsbruken vår i snitt ble på 140 timer for de to skriftlige innleveringene. Dette fordelte seg omtrent på 20 timer med undervisning – både arrangert av fakultetet og advokatfirmaer – 20 timer ren skrivning, og 80 timer lesning og øvrig arbeid med rettsområdene og problemstillingene.

Ideelt sett burde vi alle ha hatt like god kontroll på alle problemstillingene, og fått satt av tilstrekkelig tid til at vi fikk lært alt sammen. På denne måten ville vi faktisk visst hva oppgaven som helhet går ut på, samt kunnet levere et produkt som faktisk var et felles utkast. Med unntak av to som arbeidet med samme problemstilling, er realiteten at vi stort sett arbeidet med hvert vårt spørsmål gjennom hele prosessen, og kun lærte oss dette.

I tråd med estimatet over, føler vi at vi allerede fra tidlig på høsten av burde begynt å arbeide med rettsområdene, og slik at alle ble kjent med alt stoffet. I tråd med de estimatene vi har gjort over, vil dette tilsi omtrent 240 timer mer lesning bare med de skriftlige rundene. På bakgrunn av dette mener vi at vi i alle fall burde ha brukt rundt 350-400 timer bare i høst og januar. Trolig havner vi nok nærmere 400 timer, da vi i større grad ville kunne ha samarbeidet med hverandre om å skrive de ulike delene dersom vi hadde vært kjent med rettsområdene og også kunne gitt hverandre materiell feedback på utkastene vi skrev.

I tillegg er det en del vi med fordel kunne ha lest mer på i forkant, uten at det nødvendigvis er relevant for de konkrete spørsmålene som dukker opp i oppgaven. For en bedre forståelse av rettsområdet, ville imidlertid dette vært en fordel. Å sette av opp mot 500 timer på høstsemesteret + januar ville trolig vært en fordel for å faktisk få en god forståelse for de

rettsområdene konkurransen berører, og sørge for en god gjennomføring av de skriftlige rundene.

Vårsemesteret

Til våren skal vi utelukkende forberede oss på de muntlige rundene. Vi har enda ikke gjort disse forberedelsene, så dette vil bære større preg av hypoteser enn våre tanker om høstsemesteret.

Den muntlige runden består av flere runder med muntlig prosedyre, på opptil 45 minutter per lag, dvs. prosedyre på inntil halvannen time. Vi må følgelig sette av tid til å lage manus og forberede oss på dette. Videre er det også lov å endre argumentasjon i den muntlige runden fra hva man argumenterte for i den skriftlige, og mer arbeid med rettskildene vil derfor trolig være påkrevd for å tilpasse det motparten har skrevet i sine prosesskriv – som vi har tilgang til allerede nå. Et greit førsteutkast til et manus vil – også tatt i betraktning av vi skriver på engelsk – trolig ta rundt 30 timer i snitt å produsere. I tillegg er det undervisning som per nå virker å ville ta ytterligere 10 timer, slik vi har forstått.

Videre må vi også sette av en del timer til å terpe og forberede videre i ukene frem mot konkurransen. Per nå anslår vi at vi vil bruke 40 timer på forbedringer og øvelse internt i gruppen, inklusivt Mock Trial som arrangeres av fakultetet, som er en forutsetning for å bestå faget.

Siden kommer det en såkalt Pre-Moot, prøvekonkurranse. Denne vil finne sted over tre dager, og trolig medføre noen relativt intense arbeidsdager underveis og i forkant, samt i etterkant for å tilpasse nåværende opplegg ut ifra hva man støtte på underveis her av argumentasjon og kilder. Til sammen antar vi at dette i seg selv medfører arbeid på rundt 50 timer.

Uken før kommer til å bli en intenst uke med sluttarbeid og flere prøverunder internt i gruppen, samt arbeid med rettskildene så vi – forhåpentligvis - husker dette utenat og kan svare på spørsmål om dem på direkten. Vi estimerer at arbeidet i denne perioden ideelt sett bør ligge på rundt 40 timer.

Til slutt kommer selve uken for konkurransen. Den begynner den 31. mars, hvoretter det er muntlige runder fra 1. april til 6. april. Det er lov å endre argumentasjon underveis, så vi vil trolig bli sittende med også dette som en intens uke. Også her antar vi at tidsbruken kun på selve gjennomføring av muntlige runder og forberedelser mellom rundene fort vil innebære 16-timers dager, med et samlet timeantall på rundt 60-110 timer, alt ettersom hvor langt man kommer i konkurransen.

Ideelt sett, slik vi ser an forholdene nå, kommer vi altså til å bruke ytterligere 210 timer til vi er ferdig med faget. Dette er bortimot det minste antallet timer vi tror vi kommer til å bruke

Konklusjon

Som vist over, er det slik vi har erfart situasjonen en fordel å bruke godt over 700 timer på denne prosedyrekonkurranse, som et minimum. Det er imidlertid gjerne ønskelig med mer.

Dersom faget gis flere studiepoeng, vil det i større grad gjøre studentene i stand til å sette seg inn i hvor mye arbeid som faktisk er påkrevd. Dette vil også påvirke hvilke forventninger studentene får til hva som skal læres. Slik det er i dag, vil man måtte «kutte hjørner» og

fokusere på enkelttemaer, fremfor å lære om både materielle og prosessuelle spørsmål – som er ønskelig at alle skal.

Ved en økning av antall studiepoeng vil man også kunne unngå kollisjoner mellom obligatorisk undervisning i ulike fag, samt at studentene lettere vil kunne planlegge hvordan egen fagsammensetning skal være. Som nevnt strekker konkurransen seg over to semestre, og det er en vanskelig kabal som skal gå opp når rundt 150-200 timer med obligatorisk undervisning (forelesninger og konkurranser) skal kombineres med 50 andre studiepoeng, eksamener og eventuell obligatorisk undervisning i øvrige fag.

Jo flere timer man får lagt ned, jo bedre forberedt blir man. Dette vil reflektere godt både på de individuelle deltakerne, samt UiO, da vi som deltakere representerer universitetet på en internasjonal arena. Vi mener det for fremtidige deltakere fra UiO vil være en fordel om mengden studiepoeng for faget økes for å reflektere og fasilitere for den innsatsen man forventes og bør legge ned i dette faget. Personlig tenker vi at 30 studiepoeng vil være en rettferdig mengde, som også vil vise hvilke forpliktelser fremtidige kandidater påtar seg.

9.3 Vedlegg 3. Samlet evaluering fra studentene i pilotprosjektet